

FÖRSVAR-
UNDERRÄTTELSE-
DOMSTOLEN

Datum
2025-09-23

Diarienummer
Ä 40-25
Er referens
Ju2025/01097

Remiss av betänkandet Stärkt skydd för domstolarnas och domarnas oberoende (SOU 2025:56)

Försvarsunderrättelsesdomstolen har tagit del av betänkandet Stärkt skydd för domstolarnas och domarnas oberoende (SOU 2025:56). Domstolen har följande synpunkter.

I 2020 års grundlagskommittés slutbetänkande Förstärkt skydd för demokratin och domstolarnas oberoende (SOU 2023:12) föreslås att Försvarsunderrättelsesdomstolen inte ska vara en del av Domstolsstyrelsens verksamhetsområde. Domstolsstyrelsen föreslås ändå ha vissa uppgifter när det gäller ordinarie domare vid Försvarsunderrättelsesdomstolen. Det gäller bl.a. frågor om förlängning av anställningstiden, förflyttning av domare och prövning av bisysslor.

Utredningen tar upp frågan om det bör vara en särreglering för domare vid Försvarsunderrättelsesdomstolen, men kommer fram till att så inte bör vara fallet eller att frågan ligger utanför utredningens mandat (se t.ex. s. 418, 429 och 447).

Försvarsunderrättelsesdomstolen motsätter sig inte att Domstolsstyrelsen får dessa uppgifter när det gäller ordinarie domare vid domstolen. Ur ett oberoendeperspektiv synes detta vara det mest ändamålsenliga och det är svårt att se några andra rimliga alternativ.

Oberoendefrågan som utredningen lyfter i avsnitt 17.14 är på ett principiellt plan viktig för säkerställandet av domstolens oberoende. Som utredningen konstaterar är frågan komplex och det är nödvändigt att en intresseavvägning görs. Frågan bör beröras inom ramen för den fortsatta beredningen.

Avslutningsvis kan det noteras att det i avsnitt 8.2 och 8.3 anges, med hänvisning till 34 § lagen (1994:260) om offentlig anställning (LOA), att Statens ansvarsnämnd beslutar i fråga om disciplinansvar, åtalsanmälan och avskedande när det gäller ledamöter i Försvarsunderrättelsesdomstolen som inte är ordinarie domare.

Enligt 34 § LOA omfattar Statens ansvarsnämnds behörighet bl.a. arbetstagare som är anställda genom beslut av regeringen. Domstolens vice ordförande och särskilda ledamöter är dock inte anställda vid domstolen, utan

Datum
2025-09-23

Diarienummer
Ä 40-25

förordnas av regeringen för en fyraårsperiod. Statens ansvarsnämnd torde således inte ha behörighet att pröva frågor rörande vice ordförandena och de särskilda ledamöterna.

I övrigt har domstolen, utifrån de intressen domstolen har att bevaka, inte några synpunkter på förslagen i betänkandet.

Beslut i detta ärende har fattats av ordföranden Daniel Ström efter föredragning av kanslichefen Mikael Karanikas.

Daniel Ström

Mikael Karanikas